

Nordmenns forbruk nest høyest i Europa

Foto: Vay Images.

Norges relative nivå for personlig konsum per innbygger lå 26 prosent over gjennomsnittet for de 28 EU-landene i 2018. Kun Luxembourg hadde et høyere konsumnivå, viser tall fra Eurostat.

Resultatet fra den Europeiske kjøpekraftsundersøkelsen 2018 viser at Norge hadde Europas nest høyeste konsumnivå per innbygger. Personlig konsum er en prisnivåjustert volumindeks som uttrykker mengden varer og tjenester som forbrukes per innbygger i et land sett i forhold til et annet land. I internasjonale sammenligninger brukes gjerne BNP per innbygger som et mål på materiell levestandard. Personlig konsum kan imidlertid være et bedre egnet mål for lands relative velstandsnivå.

Mens Luxembourgs konsum lå 34 prosent over EU28, konsumerte Albanias innbyggere hele 61 prosent under det samme gjennomsnittet. Bulgaria kom lavest ut av EU-landene, med et konsumnivå på om lag halvparten av gjennomsnittet for unionen. Totalt havnet 18 av de 28 EU-landene under EU28, og i 4 av disse lå konsumet mer enn 30 prosent under gjennomsnittet for EU som helhet.

Samtlige nordiske land konsumerte et større volum varer og tjenester enn gjennomsnittet av EU-landene. Norge skilte seg imidlertid ut med et relativt høyt nivå også i en ren nordisk sammenligning. Personlig konsum per innbygger var 7 prosent høyere enn på Island, 11 prosent høyere enn i Danmark, 13 prosent høyere enn i Finland og 17 prosent høyere enn i Sverige. Sveits og Tyskland lå like bak Norge med indekser på henholdsvis 124 og 120.

Personlig konsum inkluderer alle varer og tjenester som forbrukes av husholdninger, uavhengig av om det er det offentlige eller privatpersoner som betaler for disse.

Tjenester innen helse, utdanning og kultur er eksempler på goder som forbrukes av husholdninger, men som finansieres ulikt på tvers av Europa. Volumindeksen personlig konsum gjenspeiler ikke hvorvidt slike tjenester finansieres over skatteseddelen eller betales direkte av husholdninger, men sammenligner det totale forbruket per innbygger mellom land. Norges indeks for «utdanning» og «helsepleie» lå på henholdsvis 119 og 122, og kan tolkes som at vårt relative «omfang» av utdanning og helsepleie per innbygger var omtrent 20 prosent over gjennomsnittet for EU-borgere. Det er utfordrende å definere og måle sammenlignbare helseutgifter og -aktiviteter mellom land. Volumet av slike tjenester må derfor tolkes med varsomhet. Vi ser et tydelig mønster hvor land med prisnivå under EU28, for eksempel Albania, får oppjustert indeksen for personlig konsum, mens høykostnadsland som Norge og Island får nedjustert sine indekser betraktelig. Forskjellen mellom relativt sett høy- og lavinntektsland utjevnes. Til tross for dette, observerer vi klare forskjeller i mengden varer og tjenester som konsumeres på tvers av Europa.

Nesten 15 prosent er innvandrere

Foto: Vay Images.

Ved inngangen til 2020 var det registrert 25 400 flere innvandrere enn året før. Det bor nå nær 800 000 innvandrere i Norge, noe som tilsvarer 14,7 prosent av befolkningen, skriver Statistisk sentralbyrå (SSB).

Nye tall fra statistikken Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre viser at

det per 1. januar 2020 var bosatt 790 500 innvandrere i Norge.

Det er registrert 2 500 flere innvandrere fra Polen i 2020 sammenlignet med året før, noe som var den største økningen per land, men mye av dette skyldes spesielle forhold ved registreringen av utvandring i 2019. Disse førte til færre registrerte utvandring enn hva som normalt ville vært tilfellet.

Etter Polen var den største tilveksten i bosatte fra India – et land med langt færre bosatte i Norge enn personer fra de store innvandrerlandene som for eksempel Polen, Litauen, Sverige og Syria. Det var registrert 1 600 flere innvandrere fra India i løpet av fjoråret.

Andre land med økt antall bosatte er Syria med 1 200 og Filippinene med 1 000.

Innvandrere fra nordiske land hadde en svak nedgang foregående år. I 2020 var det også noen færre innvandrere fra Somalia.

Norskfødte med innvandrerforeldre talte 188 800 personer ved inngangen til 2020, som er 9 500 flere bosatte enn året før. Denne økningen er omtrent som året før, og denne gruppen utgjør nå 3,5 prosent av totalbefolkningen.

Norge og EFTA på pristoppen

Foto: Vay Images.

De siste publiserte tallene fra Eurostat viser at EFTA-landene Island, Sveits og Norge var på pristoppen i 2018. Prisene var lavest i Tyrkia og de andre Balkan-landene, skriver Statistisk sentralbyrå (SSB).

Tall fra den europeiske kjøpekraftsundersøkelsen viser at Island i 2018 var dyrest i Europa, hvor prisnivået for varer og tjenester til personlig konsum var 66 prosent over EU-gjennomsnittet.

Prisene i Norge var høyest for konsumgruppene «matvarer og alkoholfrie

drikkevarer» og «alkoholholdige drikkevarer og tobakk», på henholdsvis 63 og 126 prosent over EU-gjennomsnittet.

Norges priser på «matvarer og alkoholfrie drikkevarer» var 10 til 39 prosent høyere enn de andre nordiske landene. De fleste matvaregruppene var dyrest i Norge sammenlignet med resten av EU og resten av EFTA-landene. Prisene for matvaregrupper som «brød og kornvarer», «melk, ost og egg», «olje og fett», «frukt, grønnsaker og poteter» lå godt over EU-snittet. Prisnivået for varegruppen «fisk» var kun 7 prosent over, mens alkoholfrie drikkevarer lå 82 prosent over. Både for alkohol og tobakk var prisnivået i Norge godt over EU-snittet, noe som blant annet skyldes et høyt avgiftsnivå på slike varer.

For konsumgruppen transport som inkluderer kjøp, vedlikehold, reparasjon av biler og passasjertransport, var Norge på topp med 42 prosent over EUs gjennomsnitt. Tilsvarende prisnivå for Island og Danmark var 37 og 28 prosent.

En rekke tjenester som hotell- og restauranttjenester, tjenester knyttet til kultur og fritid var relativt høyere i Nord-Europa, spesielt i de nordiske landene.

Island og Norges hotell- og restauranttjenester hadde de høyeste prisene med 76 og 61 prosent over EU-gjennomsnittet, mens Albania og Nord Makedonia lå på rundt 60 prosent under. For tjenester knyttet til kultur og fritid hadde de nordiske landene prisnivå fra 23 til 64 prosent over EU, mens prisnivået i de baltiske landene var fra 39 til 50 prosent lavere. Det store spennet mellom Balkan og Nord-Europa skyldes blant annet lønnsforskjeller.

I Luxembourg og EFTA-landene var prisnivået for utdanning to til tre ganger høyere enn EU. For konsumgruppen helsepleie var prisnivået i EFTA-landene to ganger høyere enn gjennomsnittet i EU. Konsumgruppen helsepleie består av kjøp av legemidler og andre medisinske produkter, samt helsetjenester som også inkluderer sykehustjenester. Utdanning omfatter både grunnskole og videreutdanning.

Det er særlig utfordrende å sammenligne prisnivå mellom land for helse og utdanning. Utdanning- og helsetjenester som konsumeres av private husholdninger er eksempler på tjenester hvor det for en stor del mangler rene markedspriser. For utdanning estimerer Eurostat en enhetspris per elev eller student basert på eksisterende utdanningsstatistikk fra hvert enkelt land. For sykehustjenester er det fra hvert enkelt land estimert priser på et utvalg spesifiserte tjenester, som for eksempel hjerteoperasjon og keisersnitt. For andre helsetjenester som legebesøk, laboratorietjenester, osv., benyttes offentlige satser.

Har du oppdatert adressen din?
www.tannlegeforeningen.no/min-side

Tidende i nedbrytbar pakkefilm

Foto: Yaj Images

Fra og med Tidende nr. 4 2020 går vi over til å pakke bladet, når det har vedlegg, i den hundre prosent biologisk nedbrytbare pakkefilmen Bioska 501.

Pakkefilmen kan (og må) kastes med matavfallet. Biofilmen er fri for genmodifiserte organismer og brukes også for å oppnå utvidet holdbarhet av friske produkter, som frukt, grønnsaker og rotgrønnsaker, den er altså godkjent for direkte matkontakt.

Bioska 501, som lages av finske Plastiroll, er en flerlagsfilm der det er blitt brukt flere forskjellige biologisk nedbrytbare og komposterbare råvarer for å få de nødvendige egenskapene som styrke og god gjennomsluktighet.

Om produktet sier Plastiroll: Biofilmen er 100 % biologisk nedbrytbar og kompostabel i henhold til EN13432 og testet av Vinçotte. Laget i henhold til den franske normen NF T 51-800 (et krav for å kunne brukes i det franske markedet, der alle pakkefilmer må være biologisk nedbrytbare). Produksjonsprosessen er CO₂-nøytral.

TannSpes

TannlegeSpesialistene i Oslo

Ny henvisningsklinikk på Vinderen i Oslo

tlf: 22 20 50 50 post@tannspes.nhn.no www.tannspes.no

ANNIKA SAHLIN-PLATT
Periodontist

ELSE K. BREIVIK HALS
Oralkirurg, PhD

GAUTE LYGSTAD
Oralkirurg, PhD-kand.

KARL IVER HANVOLD
Oralkirurg, kjevekirurg

ELISABET HENDERSON
Protetiker

RAGNAR BJERING
Kjeveortoped, PhD

ANDERS VALNES
Kjeve- og ansiktsradiolog

med fler

Foto: UiO